

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

и

ЕВРОПСКА ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА ЈАВНО ПРАВО

МЕЂУНАРОДНИ САВЕЗ ПРАВНИКА

ИНСТИТУТ ЗА УПОРЕДНО ПРАВО

СРПСКО УДРУЖЕЊЕ ЗА КРИВИЧНОПРАВНУ ТЕОРИЈУ И ПРАКСУ

ИНСТИТУТ ЗА КРИМИНОЛОШКА И СОЦИОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА

ЗБОРНИК РАДОВА

„Правне празнине и пуноћа права“

Том III

COLLECTION OF PAPERS

“Legal gaps and the completeness of law“

Vol. III

XII Научни скуп поводом Дана Правног факултета,
Међународни научни скуп
одржан 28. октобра 2023. год. на Палама

УДК 34(082)

ISBN 978-99938-57-85-3

Источно Сарајево, 2024. год.

UNIVERSITY OF EAST SARAJEVO
FACULTY OF LAW

and

EUROPEAN PUBLIC LAW ORGANIZATION

INTERNATIONAL UNION OF LAWYERS

INSTITUTE FOR COMPARATIVE LAW

SERBIAN ASSOCIATION FOR CRIMINAL LEGAL THEORY AND PRACTICE

INSTITUTE OF CRIMINOLOGICAL & SOCIOLOGICAL RESEARCH

COLLECTION OF PAPERS

“Legal gaps and the completeness of law“

Vol. III

ЗБОРНИК РАДОВА

„Правне празнине и пуноћа права“

Том III

The XII Scientific conference on
The occasion of the Day of the Faculty of Law,
International scientific conference,
held in Pale, 28 October 2023

UDC 34(082)

ISBN 978-99938-57-85-3

East Sarajevo, 2024

ЗБОРНИК РАДОВА

ХII Научног скупа поводом Дана Правног факултета,
који је у организацији
Правног факултета Универзитета у Источном Сарајеву,
и суорганизацији
Европске организације за јавно право,
Међународног савеза правника,
Института за упоредно право,
Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу, и
Института за криминолошка и социолошка истраживања,
одржан 28. октобра 2023. год. на Палама, на тему:
„ПРАВНЕ ПРАЗНИНЕ И ПУНОЋА ПРАВА“

Издавач

Правни факултет Универзитета у Источном Сарајеву
Алексе Шантића 3, 71420 Пале
тел. 00387 57 226 609 / факс 00387 57 226 892
<http://www.pravni.ues.rs.ba> / dekanat@pravni.ues.rs.ba

За издавача

Проф. др Горан Марковић, декан

Коуредници

Проф. др Димитрије Ђеранић

Проф. др Радислав Лале

Проф. др Свјетлана Ивановић

Доц. др Ђорђе Мариловић

Проф. др Самир Аличић

Лектор и коректор за српски језик

Проф. др Нина Ђеклић

Лектор и коректор за енглески језик

Мр Нинослава Радић, наставник страног језика

Техничка припрема

Проф. др Димитрије Ђеранић

Доц. др Ђорђе Мариловић

Виши асс. Ђорђе Перишић, мр

Виши асс. Ивана Лазаревић, ма

Виши асс. Љубана Сладић, ма

Виши асс. Брано Хаџи Стевић, ма

Штампа

Графомарк, Лакташи

Тираж

70 примјерака

Зборник је реферисан у HeinOnline, EBSCO OPEN ACCESS и Central and Eastern European Online Library (CEEOL)

COLLECTION OF PAPERS

The XII Scientific conference on The occasion of The Day of The Faculty of Law,
on general topic „Legal gaps and the completeness of law“, which is organized

Faculty of Law, University of East Sarajevo,
in cooperation with the
European Public Law Organization,
International Union of Lawyers,
Institute for Comparative Law,
Serbian Association for Criminal Legal Theory and Practice,
and the Institute of Criminological & Sociological Research,
on 28. October 2023, in Pale

Publisher

Faculty of Law, University of East Sarajevo
Alekse Šantića Str. 3, 71420 Pale
phone. 00387 57 226 609 / fax 00387 57 226 892
<http://www.pravni.ues.rs.ba> / dekanat@pravni.ues.rs.ba

For the Publisher

Full Professor Goran Marković, dean

Edited by

Associate Professor Dimitrije Čeranić
Associate Professor Radislav Lale
Associate Professor Svjetlana Ivanović
Assistant Professor Đorđe Marilović
Full Professor Samir Aličić

Proofreading for the Serbian language

Associate Professor Nina Čeklić

Proofreading for the English language

Ninoslava Radić, MA (Linguistics), English language teacher

Technical preparation

Associate Professor Dimitrije Čeranić
Assistant Professor Đorđe Marilović
Senior Teaching Assistant Đorđe Perišić
Senior Teaching Assistant Ivana Lazarević
Senior Teaching Assistant Ljubana Sladić
Senior Teaching Assistant Brano Hadži Stević

Printing

Grafomark, Laktaši

Circulation

70 copies

COLLECTION OF PAPERS included in base of journals and e-books:
HeinOnline, EBSCO OPEN ACCESS and Central and Eastern European Online
Library (CEEOL)

Зборник радова
ПРАВНЕ ПРАЗНИНЕ И ПУНОЋА ПРАВА

Научни одбор

Проф. др Миленко Крећа, бивши судија Међународног суда правде, судија *ad hoc* Европског суда за људска права, ранији члан Венецијанске комисије и Сталног арбитражног суда у Хагу, председник Научног одбора

Full Professor Spyridon Flogaitis, University of Athens, Faculty of Law, Director of the European Public Law Organization and President of the Board of Directors of EPLO, Greece

Академик проф. др Станко Бејатовић, члан Председништва Међународног савеза правника, Москва, председник Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу, председник Управног одбора Института за Криминолошка и социолошка истраживања у Београд, Србија

Проф. др Вид Јакулин, Правни факултет Универзитета у Љубљани, Словенија

Проф. др Борче Давитковски, Правни факултет „Јустинијан Први“ Универзитета „Св. Кирил и Методиј“ у Скопљу, Сјеверна Македонија

Проф. др Елена Геннадиевна Багреева, професор Департамента правовог регулирања економическој дејателности Финансовог универзитета при Правителству Росијске Федерације, член исполкома Међународног сојуза юристов, Росијска Федерација

Проф. др Владимир Чоловић, директор Института за упоредно право у Београду, Србија

Проф. др Велимир Ракочевић, Правни факултет Универзитета Црне Горе у Подгорици, Црна Гора

Проф. др Дарко Симовић, Криминалистичко полицијски универзитет, Београд

Проф. др Јуриј Топлак, Универзитет у Марибору, Словенија

Проф. др Горан Марковић, Правни факултет Универзитета у Источном Сарајеву, БиХ, Република Српска

Проф. др Туњица Петрашевић, Правни факултет Свеучилишта

„Јосип Јурај Штросмајер“ у Осијеку, Хрватска

Проф. др Драган Гоцевски, Правни факултет „Јустинијан Први“ Универзитета „Св. Кирил и Методиј“ у Скопљу, Сјеверна Македонија

Prof. dr Péter Mezei, Associate Professor of Law, Associate Dean for International Affairs, Institute of Comparative Law, Faculty of Law, University of Szeged, Adjunct Professor (dosentti), University of Turku (Finland), Lecturer in Law, University of Toledo College of Law (USA), Visiting Professor, Université Jean Moulin Lyon III (France), Hungary

Prof. dr Velimir Živković, Associate Professor and Director of LLM ICL, IEL and ICGFR programs at University of Warwick School of Law, United Kingdom

Доц. др Дуња Дуић, Правни факултет Свеучилишта „Јосип Јурај Штросмајер“ у Осијеку, Хрватска

Dr Jose Gustavo Prieto Munoz, Senior researcher at the Human Rights Center and the Programme Human Rights in Context at Ghent University, Belgium

Организациони одбор

Проф. др Горан Марковић, председник; Академик проф. др Станко Бејатовић;

Проф. др Владимир Чоловић; Проф. др Димитрије Ђеранић; Доц. др Сања Голијанин; Проф. др

Самир Аличић; Проф. др Свјетлана Ивановић; Доц. др Сања Крешталица; Доц. др Ђорђе Мариловић; Доц. др Драгана Дамјановић; Мр Нинослава Радић; Виши асистент Ђорђе Перишић, мр;

Виши асистент Ивана Лазаревић, ма; Виши асистент Љубана Сладић, ма;

Виши асистент Брано Хаџи Стевић, ма.

Коуредници

Проф. др Димитрије Ђеранић; Проф. др Радислав Лале; Проф. др Свјетлана Ивановић;

Доц. др Ђорђе Мариловић; Проф. др Самир Аличић

Conference Proceedings
LEGAL GAPS AND THE COMPLETENESS OF LAW

Scientific Committee

Prof. Milenko Kreća, Full Professor, University of Belgrade, Faculty of Law, former judge of the International Court of Justice, ad hoc judge of the European Court for Human Rights, former member of the Venice Commission and the Permanent Court of Arbitration, Serbia, President of the Board;

Prof. Spiridon Flogaitis, Full Professor, University of Athens, Faculty of Law, Director of the European Public Law Organization and President of the Board of Directors of EPLO, Greece;

Academician Stanko Bejatović, Full Professor, member of the Presidency of the International Union of Lawyers, Moscow, President of the Serbian Association for Criminal Legal Theory and Practice, President of the Board of Directors of the Institute for Criminological and Sociological Research, Belgrade, Serbia;

Prof. Vid Jakulin, Full Professor, Faculty of Law, University of Ljubljana, Slovenia;

Prof. Borče Davitkovski, Full Professor, Iustinianus Primus Faculty of Law, Ss Cyril and Methodius University in Skopje, North Macedonia;

Prof. dr Elena Gennadieвна Bagreeva, Full Professor of the Department of legal regulation of economic activity of the Financial University under the Government of the Russian Federation, member of the Executive Committee of the International Union of lawyers, member of the Association of Lawyers of Russia, academician of the Slavic Academy, Russian Federation;

Prof. Vladimir Čolović, Full Professor, Principal of the Institute of Comparative Law, Belgrade, Serbia;
Prof. Velimir Rakočević, Full Professor, Faculty of Law, University of Montenegro, Podgorica, Montenegro;

Prof. Darko Simović, Full Professor, University of Criminal Investigation and Police Studies, Belgrade, Serbia;

Prof. Jurij Toplak, Full Professor, University of Maribor, Slovenia;

Prof. Goran Marković, Full Professor, Faculty of Law, University of East Sarajevo, Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina;

Prof. Tunjica Petrašević, Full Professor, Faculty of Law, University "Josip Juraj Štrosmajer" in Osijek, Croatia;

Prof. Dragan Gocevski, Full Professor, Iustinianus Primus Faculty of Law, Ss Cyril and Methodius University in Skopje, North Macedonia;

Prof. Péter Mezei, Associate Professor of Law, Associate Dean for International Affairs, Institute of Comparative Law, Faculty of Law, University of Szeged, Adjunct Professor (dosentti), University of Turku (Finland), Lecturer in Law, University of Toledo College of Law (USA), Visiting Professor, Université Jean Moulin Lyon III (France), Hungary;

Prof. Velimir Živković, Associate Professor and Director of LLM ICL, IEL and ICGFR programs at University of Warwick School of Law, United Kingdom;

Prof. Dunja Duić, Associate Professor, Faculty of Law, University "Josip Juraj Štrosmajer" in Osijek, Croatia;

Dr Jose Gustavo Prieto Munoz, Senior researcher at the Human Rights Center and the Programme Human Rights in Context at Ghent University, Belgium.

Organizing Committee

Full Professor Goran Marković, President; Academician Full Professor Stanko Bejatović;

Full Professor Vladimir Čolović; Associate Professor Dimitrije Čeranić; Assistant Professor Sanja Golijanin; Full Professor Samir Aličić; Associate Professor Svjetlana Ivanović;

Assistant Professor Đorđe Marilović; Assistant Professor Dragana Damjanović; Ninoslava Radić, LL.M.; Senior Teaching Assistant Đorđe Perišić, LL.M.; Senior Teaching Assistant Ivana Lazarević, LL.M.; Senior Teaching Assistant Ljubana Sladić, LL.M.; Senior Teaching Assistant Brano Hadži Stević, LL.M.

Co-editors

Associate Professor Dimitrije Čeranić; Associate Professor Radislav Lale;

Associate Professor Svjetlana Ivanović; Assistant Professor Đorđe Marilović; Full Professor Samir Aličić

Финансијску подршку у организацији XII Научног скупа поводом Дана Правног факултета на општу тему „Правне празнине и пуноћа права“, који је одржан 28. октобар 2023. год. на Палама, пружило нам је неколико истакнутих институција и појединаца на чему им искрено захваљујемо.

Посебну захвалност исказујемо:

**ПОКРОВИТЕЉУ СКУПА – ОЛИМПИЈСКОМ ЦЕНТРУ ЈАХОРИНА,
директору Олимпијског центра г. Дејану Љевнаићу,**

**Предсједнику Републике Српске,
г. Милораду Додику,**

**Предсједнику Владе Републике Српске,
г. Радовану Вишковићу,**

**Министарству за научнотехнолошки развој и високо образовање
Републике Српске, министру доц. др Жељку Будимиру,**

**Нотарској комори Републике Српске,
предсједнику др Бориславу Радићу**

**Адвокатској комори Републике Српске,
предсједнику г. Далибору Мрши**

**Републичкој управи за геодетске и имовинско-правне послове
Републике Српске, директору мр Драгану Станковићу**

Д.о.о. Милкус, Пале, г. Миомиру Кузмуку

Адвокату из Бијељине, г. Горану Василићу

Начелнику Општине Источно Ново Сарајево, г. Јовану Катићу

Начелнику Општине Источна Илица, г. Маринку Божовићу

Начелнику Општине Трново, г. Драгомиру Гаговићу

Начелнику Општине Калиновик, г. Радомиру Сладоју

Компанији Параграф лекс из Београда

Уз спремност за наставком сарадње на обострану корист и задовољство, а прије свега на ползу свим правним посленицима, уз жељу за унапређењем правног поретка Републике Српске, још једном захваљујемо свим институцијама и појединцима који су нам помогли у припреми и одржавању **XII Научног скупа поводом Дана Правног факултета, који је по броју референата, држава из којих долазе и броју саопштених реферата, у 2023. години био највећи научни скуп у области права у југо-источној Европи и можда чак и највећи у Европи.**

С поштовањем,

ДЕКАН
Проф. др Горан Марковић

Several prominent institutions and individuals provided to us the financial support for the organization of the XII Scientific Conference on the Occasion of the Day of the Faculty of Law on the general topic „LEGAL GAPS AND THE COMPLETENESS OF LAW“, which was held in Pale on 28 October 2023. We are sincerely grateful to them.

We particularly thank to:

**The Sponsor of the Conference Olympic center Jahorina,
Director of the Olympic center Mr. Dejan Ljevnaić,**

**President of the Republika Srpska,
Mr. Milorad Dodik,**

**President of the Government of the Republika Srpska,
Mr. Radovan Višković,**

**The Ministry of Scientific and Technological Development and Higher Education,
Minister Assistant Professor Željko Budimir,**

**Notary Chamber of the Republika Srpska,
President dr. Borislav Radić**

Bar Association of the Republika Srpska, President Mr. Dalibor Mrša

**Republic administration for geodetic and property affairs, Republic of Srpska,
Director Dragan Stanković, LL.M.**

D.o.o. Milkus, Pale, Mr Miomir Kusmuk

Attorney from Bijeljina, Mr. Goran Vasilčić

Mayor of the Municipality of Istočno Novo Sarajevo, Mr. Jovan Katić

Mayor of the Municipality of Istočna Ilidža, Mr. Marinko Božović

Mayor of the Municipality of Trnovo, Mr. Dragomir Gagović

Mayor of the Municipality of Kalinovik, Mr. Radomir Sladoje

Company Paragraf Lex, Belgrade

With the readiness to continue cooperation for mutual benefit and satisfaction, and above all for the benefit of all legal professionals, with the desire to improve the legal order of the Republic of Srpska, we once again thank all the institutions and individuals who helped us in the preparation and holding of the XII Scientific Conference on the Occasion of the Day of the Faculty of Law, which in 2023 was the largest scientific conference in the field of the legal sciences in Southeast Europe and maybe the largest in Europe in terms of the number of referees, the countries from which they come and the number of published papers.

Sincerely yours,

DEAN
Professor Goran Marković

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	XV
-----------------	----

ГРАЂАНСКОПРАВНА СЕКЦИЈА 1

<i>Проф. др Гордана Станковић</i> ЕВЕНТУАЛНО ПАСИВНО СУПАРНИЧАРСТВО	1
<i>Проф. др Бранко Мораит</i> ЗАШТИТА ЛИЧНОСТИ ОД КЛЕВЕТЕ	22
<i>Проф. др Илија Бабић</i> УГОВОР О ПОКЛОНУ – РАСКИД И ОПОЗИВ. ПРАВНА ПРАВИЛА И ПРЕДНАЦРТ ГРАЂАНСКОГ ЗАКОНИКА ИЗ 2015.	43
<i>Проф. др Станка Стјепановић</i> МОЖЕ ЛИ ПРУЖАЛАЦ БЕСПЛАТНИХ УСЛУГА НА ИНТЕРНЕТУ ОДГОВАРАТИ ЗА ШТЕТУ НАСТАЛУ ДЕТРАНЗИТИМА?	62
<i>Проф. др. сци. Драган Боланча</i> СПАШАВАЊЕ НА МОРУ (УНУТАРЊИМ ВОДАМА) – ОД РИМСКОГ ПРАВА ДО СУВРЕМЕНОГ ДОБА	79
<i>Проф. др Наташа Стојановић</i> ОДСТУПАЊА ОД НАЧЕЛА УНИВЕРЗАЛНОСТИ У НАСЛЕЂИВАЊУ У САВРЕМЕНОМ СРПСКОМ ПРАВУ	91
<i>Проф. др. Нина Планојевић</i> ПРАВНА ДЕЈСТВА И ФУНКЦИЈЕ УРБАНЕ КОМАСАЦИЈЕ.....	111
<i>Проф. др Тина Пржеска</i> <i>Асистент мр Теа Лалевска</i> ПРАВНЕ ПРАЗНИНЕ У РЕГУЛИСАЊУ ПРАВА ЗАЛОГЕ У МАКЕДОНСКОМ СТВАРНОМ ПРАВУ	127

<i>Проф. др Дарко Радић</i> <i>Виши асистент Дејан Пилиповић, ма</i> ПОРОДИЧНИ ДОМ У ПРАВУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	143
<i>Проф. др Борис Крешић</i> <i>Проф. др Златан Бегвић</i> ПРАВНА РЕГУЛАТИВА НАСИЉА У БРАЧНОЈ/ВАНБРАЧНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	173
<i>Проф. др Ђорђе Раковић</i> ИЗДВАЈАЊЕ (ВАН)БРАЧНЕ ТЕКОВИНЕ У НАСЉЕДНОМ ПРАВУ....	195
<i>Проф. др Борјана Миковић</i> ПРАВНА ЗАШТИТА СТАРИЈИХ ОСОБА С ОНЕСПОСОБЉЕЊЕМ У СВЈЕТЛУ ПРЕПОРУКЕ КОМИТЕТА МИНИСТАРА ВИЈЕЋА ЕВРОПЕ БРОЈ R(99)4	210
<i>Судија Божана Гужвић</i> ПОПУЊАВАЊЕ ПРАВНИХ ПРАЗНИНА У СУДСКОМ ПОСТУПКУ	239
<i>Научни сарадник др Богдана Стјепановић</i> НАЧЕЛО АУТОНОМИЈЕ ВОЉЕ И БРАЧНИ УГОВОР	251
<i>Асистент Дино Ковачевић, мр</i> ОБРАЗОВАЊЕ ДЈЕТЕТА И РОДИТЕЉСКА АУТОНОМИЈА – НЕРИЈЕШЕНА ПИТАЊА	271

ГРАЂАНСКОПРАВНА СЕКЦИЈА 2

<i>Проф. др Владимир Чоловић, научни саветник</i> ПРИМЕНА НОРМИ У СЛУЧАЈУ ПРАВНЕ ПРАЗНИНЕ У МЕЂУНАРОДНОМ ПРИВАТНОМ ПРАВУ	284
<i>Проф. др Ирина Стаматоуди</i> КОНЦЕПТ ОРИГИНАЛНОСТИ У ГРЧКОЈ И ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ.....	303
<i>Проф. др Јелена Ђеранић Перишић, научни саветник</i> ЗАШТИТА ЖИГОМ ЗАШТИЋЕНИХ ОЗНАКА У МЕТАВЕРЗУМУ – ПРЕДМЕТ <i>HERMÈS INTERNATIONAL V.</i> <i>MASON ROTSCHILD</i>	331

<i>Проф. др. сци. Анита Дураковић</i> <i>Проф. др. сци. Јасмина Алихоџић</i> МЕЂУНАРОДНИ ПРИВАТНОПРАВНИ АСПЕКТИ <i>TALAQ</i> -А У ПРАВУ ЕУРОПСКЕ УНИЈЕ И БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	345
<i>Проф. др. Луис Хавијер Капоте Перез</i> УМЈЕТНОСТ, ОРИГИНАЛНОСТ И КРЕАТИВНОСТ У ПРАВУ ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ	369
<i>Проф. др. Мирјана Ристовска</i> ПОПУЊАВАЊЕ ПРАВНИХ ПРАЗНИНА У МЕЂУНАРОДНОМ ПРИВАТНОМ ПРАВУ СЈЕВЕРЕНЕ МАКЕДОНИЈЕ	375
<i>Проф. др. сци. Викторија Хаубрих</i> <i>Проф. др. сци. Марија Видић</i> <i>Др. Мирјана Кево, судија</i> ОДНОС СТЕЧАЈНОГ И ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА НА СТВАРНУ И МЈЕСНУ НАДЛЕЖНОСТ – ПОТРЕБА УСТРОЈАВАЊА ТРГОВАЧКИХ СУДОВА У ФБИХ	392
<i>Проф. др. Дамјан Даниловић</i> СОЛИДАРНА ОДГОВОРНОСТ – „ <i>CONDITIO SINE QUA NON</i> “ ПОСТОЈАЊА ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА И ТРЖИШНЕ ЕКОНОМИЈЕ	426
<i>Виши асистент Ђорђе Перишић, ма</i> ПРАВНИ ПОЛОЖАЈ ОПШТЕГ ПРЕВОЗИОЦА РОБЕ (<i>COMMON</i> <i>CARRIER</i>) У ОПШТЕМ ПРАВУ (<i>COMMON LAW</i>)	444
<i>Докторанд мр Зуан Либо</i> О ОБАВЕЗИ ПРЕДУГОВОРНОГ ИНФОРМИСАЊА У ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРОНСКЕ ТРГОВИНЕ: КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА ПРАВА ЕУ И КИНЕ	461
ЛИСТА РЕЦЕНЗЕНАТА	471

CONTENTS

FOREWORD	XVI
----------------	-----

CIVIL LAW SECTION 1

<i>Full Professor Gordana Stanković, LL.D.</i> POSSIBLE PASSIVE <i>LITIS CONSORTIUM</i>	1
<i>Full Professor Branko Morait, LL.D.</i> PROTECTION OF PERSONALITY AGAINST DEFAMATION	22
<i>Full Professor Ilija Babić, LL.D.</i> GIFT AGREEMENT – TERMINATION AND REVOCATION. LEGAL RULES AND THE DRAFT OF THE 2015 CIVIL CODE	43
<i>Full Professor Stanka Stjepanović, LL.D.</i> CAN A PROVIDER OF FREE SERVICES ON THE INTERNET BE LIABLE FOR DAMAGES CAUSED TO DETRANSITIONERS?	62
<i>Full Professor Dragan Bolanča, LL.D.</i> SALVAGE ON THE SEA (INLAND WATERS) – FROM ROMAN LAW TO MODERN TIME.....	79
<i>Full Professor Nataša Stojanović, LL.D.</i> DEROGATIONS FROM THE PRINCIPLE OF UNIVERSALITY IN SUCCESSION IN SERBIAN CONTEMPORARY LEGISLATION	91
<i>Full Professor Nina Planojević, LL.D.</i> LEGAL EFFECTS AND FUNCTIONS OF URBAN RE- PARCELLATION	111
<i>Full Professor Tina Przheska, LL.D.</i> <i>Teaching Assistant Tea Lalevska, LL.M.</i> THE LEGAL GAPS IN REGULATING THE RIGHT OF PLEDGE IN THE MACEDONIAN PROPERTY LAW.....	127

<i>Full Professor Darko Radić, LL.D.</i> <i>Senior Assistant Dejan Pilipović, LL.M.</i> FAMILY HOME IN THE REPUBLIC OF SRPSKA’S LAW	143
<i>Associate Professor Boris Krešić, LL.D.</i> <i>Associate Professor Zlatan Begić, LL.D.</i> LEGAL REGULATION OF VIOLENCE IN MARITAL/EXTRA MARITAL UNION IN THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA	173
<i>Associate Professor Đorđe Raković, LL.D.</i> SEPARATION OF (EXTRA)MARITAL PROPERTY IN THE LAW OF INHERITANCE	195
<i>Associate Professor Borjana Miković, LL.D.</i> LEGAL PROTECTION OF ELDERLY PERSONS WITH DISABILITIES IN THE LIGHT OF THE RECOMMENDATION OF THE COMMITTEE OF MINISTERS OF THE COUNCIL OF EUROPE NUMBER R(99)4.....	210
<i>Božana Gužvić, Judge</i> FILLING IN LEGAL LOOPHOLES IN JUDICIAL PROCEEDINGS.....	239
<i>Research Associate Bogdana M. Stjepanović, LL.D.</i> THE PRINCIPLE OF AUTONOMY OF THE WILL AND THE MARRIAGE CONTRACT	251
<i>Teaching and Research Assistant, Dino Kovačević, LL.M.</i> PUBLIC INTEREST AND AUTONOMY OF FAMILY – UNRESOLVED ISSUES	271

CIVIL LAW SECTION 2

<i>Full Professor, Principal Research Fellow Vladimir Čolović, LL.D.</i> APPLICATION OF NORMS IN CASE OF LEGAL GAPS IN PRIVATE INTERNATIONAL LAW.....	284
<i>Full Professor Irini Stamatoudi, LL.D.</i> THE CONCEPT OF ORIGINALITY IN GREECE AND THE EU	303
<i>Full Professor, Principal Research Fellow Jelena Čeranić Perišić, LL.D.</i> THE PROTECTION OF TRADEMARKS IN METVERSE – CASE HERMÈS INTERNATIONAL V. MASON ROTSCCHILD	331

<i>Associate Professor Anita Duraković, LL.D.</i> <i>Full Professor Jasmina Alihodžić, LL.D.</i> PRIVATE INTERNATIONAL LAW ASPECTS OF TALAQ IN THE LAW OF THE EUROPEAN UNION AND BOSNIA AND HERZEGOVINA	345
<i>Professor Luis-Javier Capote-Pérez, LL.D.</i> ART, ORIGINALITY AND CREATIVITY IN THE INTELLECTUAL PROPERTY LAW	369
<i>Associate Professor Mirjana Ristovska, LL.D.</i> FILLING LEGAL GAPS IN NORTH MACEDONIAN PRIVATE INTERNATIONAL LAW	375
<i>Associate Professor Viktorija Haubrich, LL.D.</i> <i>Associate Professor Marija Vidić, LL.D.</i> <i>Mirjana Kevo, LL.D.</i> RELATION BETWEEN BANKRUPTCY AND CIVIL PROCEEDINGS IN TERMS OF SUBJECT MATTER AND TERRITORIAL JURISDICTION: THE NEED FOR ESTABLISHMENT OF COMMERCIAL COURTS IN FBiH	392
<i>Associate Professor Damjan Danilović, LL.D.</i> JOINT AND SEVERAL LIABILITY—"CONDITIO SINE QUA NON" OF THE EXISTENCE OF BUSINESS ENTITIES AND THE MARKET ECONOMY	426
<i>Senior Teaching Assistant Đorđe Perišić, LL.M.</i> LEGAL POSITION OF THE COMMON CARRIER IN ANGLO- SAXON LAW	444
<i>Zhibo Luan, LL.M.</i> ON THE PRE-CONTRACTUAL INFORMATION DUTY IN THE FIELD OF ELECTRONIC COMMERCE: A COMPARATIVE ANALYSIS OF EU AND CHINESE LAW	461
LIST OF REVIEWERS	479

ПРЕДГОВОР

Суду научне јавности предајемо Зборник радова „Правне празнине и пуноћа права“, који је резултат научног скупа који је по дванаести пут одржан поводом Дана Правног факултета. На скупу који је одржан октобра 2023. године, **206 аутора и коаутора, са три континента, из 23 државе** (Русија, Грчка, Кина, Италија, Мађарска, Шпанија, Куба, Мексико, Турска, Бугарска, Румунија, Грузија, Молдавија, Кипар, Холандија, Данска, Шведска, Србија, Сјеверна Македонија, Хрватска, Словенија, Црна Гора и БиХ са ауторима из Републике Српске и Федерације БиХ), саопштили су 162 реферата на српском, руском, енглеском, италијанском, шпанском односно матерњим језицима учесника.

Овај скуп био је **највећи одржани скуп у области права на простору југоисточне Европе, као и један од највећих на тлу цијеле Европе у 2023. години, а можда чак и највећи.**

Саорганизатори научног скупа били су Међународни савез правника (*International Union of Lawyers*), Европска организација за јавно право (*European Public Law Organization*), Институт за упоредно право, Институт за криминолошка и социолошка истраживања и Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу.

У зборнику је на преко **2400 страница у пет томова објављено 111 радова од 146 аутора и коаутора из 19 држава** (Русија, Грчка, Италија, Мађарска, Шпанија, Куба, Мексико, Турска, Бугарска, Румунија, Грузија, Молдавија, Кипар, Шведска, Србија, Сјеверна Македонија, Хрватска, Црна Гора и БиХ са ауторима из Републике Српске и Федерације БиХ). Трећина радова објављена је на свјетским језицима (енглески, руски и италијански).

Научни скуп који се одржава поводом Дана Правног факултета категорисан је и класификован од стране Министарства за научнотехнолошки развој и високо образовање Републике Српске као **међународни научни скуп од посебног значаја прве категорије**, и један је од три најбоље класификована и категорисана научна скупа из свих научних области у држави.

Аутори су се бавили разноврсним питањима правне теорије и праксе, из свих правних научних дисциплина. Њихов циљ био је да самостално и критички анализирају правна начела и институте, да подвргну критици правне теорије и позитивно право и да дају научни допринос развоју правне теорије и усавршавању правних система. Мултиметодолошки приступ, који краси не само зборник у цјелини, него и појединачне радове, омогућио је да научна анализа буде свестрана и богата, а постигнути научни резултати значајни за унапређење правних наука.

Вјерујемо да ће посленици правних наука наћи довољно добрих научних анализа, интригантних ставова и полазишта за нове научне анализе. Надамо се и да ће носиоци јавних функција и правници практичари наћи одговоре на бројна питања која су им се јављала у политичкој и правној пракси, те да ће ови одговори постати основ за промишљање и усвајање нових позитивноправних рјешења.

На тај начин, овај зборник ће испунити своју сврху. Он ће представљати допринос развоју правних наука, и то у тешким друштвеним и политичким приликама, у којима се пред посленицима правних наука јављају бројни изазови и тешко рјешива теоријска и практична питања.

У Источном Сарајеву, Пале, октобра 2024. год.

Уредници Зборника радова
Проф. др Димитрије Ђеранић
Проф. др Радислав Лале
Проф. др Свјетлана Ивановић
Доц. др Ђорђе Мариловић
Проф. др Самир Аличић

FOREWORD

We present to the scientific public the Proceedings “Legal gaps and the completeness of law”, which is the result of the scientific conference held for the twelfth time on the occasion of the Day of the Faculty of Law. At the conference held in October 2023, **206 authors and co-authors, from three continents and 23 countries** (Russia, Greece, China, Italy, Hungary, Spain, Cuba, Mexico, Turkey, Bulgaria, Romania, Georgia, Moldova, Cyprus, the Netherlands, Denmark, Sweden, Serbia, North Macedonia, Croatia, Slovenia, Montenegro and Bosnia and Herzegovina with authors from the Republika Srpska and the Federation of Bosnia and Herzegovina), presented 162 reports in Serbian, Russian, English, Italian, Spanish that is, in their native languages. This was the **largest conference held in the field of law in Southeast Europe, as well as one of the largest, perhaps the largest one, in Europe in 2023.**

The co-organizers of the scientific conference were the International Union of Lawyers, the European Public Law Organization, the Institute for Comparative Law, the Institute for Criminological and Sociological Research and the Serbian Association for Criminal Law Theory and Practice. The Proceedings contain over **2,400 pages in five volumes with 111 works by 146 authors and co-authors from 19 countries** (Russia, Greece, Italy, Hungary, Spain, Cuba, Mexico, Turkey, Bulgaria, Romania, Georgia, Moldova, Cyprus, Sweden, Serbia, North Macedonia, Croatia, Montenegro and Bosnia and Herzegovina with authors from Republika Srpska and the Federation of BiH). A third of the papers were published in world languages (English, Russian and Italian). The scientific conference held on the occasion of the Day of the Faculty of Law is categorized and classified by the Ministry of Scientific and Technological Development and Higher Education of the Republika Srpska as an **international scientific conference of the special importance of the first category** and is one of the three best classified and categorized scientific meetings from all scientific areas in the state.

The authors dealt with various issues of legal theory and practice, in all legal disciplines. Their goal was to independently and critically analyze legal principles and institutes, to subject legal theory and positive law to criticism, and to make a scientific contribution to the development of legal theory and the improvement of legal systems. The multi-methodological approach, which adorns not only the collection as a whole, but also individual papers, made it possible for the scientific analysis to be versatile and rich, and the achieved scientific results significant for the improvement of legal sciences. We believe that students of legal sciences will find enough good scientific analyses, intriguing positions and starting points for new scientific analyses. We also hope that public office holders and legal practitioners will find answers to numerous questions that have arisen in their political and legal practice, and that these answers will become the basis for reflection and adoption of new positive legal solutions. In this way, this collection will fulfill its purpose. It will represent a contribution to the development of legal sciences, especially in difficult social and political circumstances, in which numerous challenges and difficult-to-solve theoretical and practical questions arise before the practitioners of legal sciences.

In East Sarajevo, Pale, October 2024

Editors-in-Chief
Associate Professor Dimitrije Čeranić
Associate Professor Radislav Lale
Associate Professor Svjetlana Ivanović
Assistant Professor Đorđe Marilović
Full Professor Samir Aličić

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна и универзитетска библиотека
Републике Српске, Бања Лука

34(082)

**НАУЧНИ скуп поводом Дана Правног факултета
"Правне празнине и пуноћа права" (12 ; 2023 ; Пале)**

Зборник радова "Правне празнине и пуноћа права". Том 3
= Collection of Paper "Legal gaps and the completeness of law". Vol.
3 : XII Научни скуп поводом Дана Правног факултета,
Међународни научни скуп одржан 28. октобра 2023. год. на
Палама / [коуредници Димитрије Ђеранић ... [и др.]]. -
Источно Сарајево : Правни факултет, 2024 (Лакташи :
Графомарк). - XVI, 486 стр. ; 25 cm

Текст ћир. и лат. - Радови на срп. и енгл. језику. - Тираж 70. -
Напомене и библиографске референце уз текст. -
Библиографија уз сваки рад. - Summaries.

ISBN 978-99938-57-85-3

COBISS.RS-ID 141530881